

Årsrapport 2021
VA-verksamheten
Melleruds kommun

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Verksamheten	3
Betydande händelser under året.....	3
Mål.....	5
Ekonomi.....	6
Investeringar.....	7
Analys av utfall.....	8
Slutredovisning.....	8
Taxor	9
Utblick mot kommande år	10
Finansiella rapporter.....	11
Redovisningsprinciper	11
Intäkter från VA-taxan	11
Materiella anläggningstillgångar	11
Fördelning av gemensamma kostnader	12
Resultaträkning.....	13
Balansräkning	14
Noter.....	15
Fastställelsebeslut och tillgänglighet.....	16

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Melleruds kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar inom fastställda verksamhetsområden.

Melleruds kommun distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten. VA-systemet sammanbinds av cirka 222 km vattenledningar, 146 km spillavloppsledningar och 108 km dagvattenledningar. Utöver detta finns tre vattenverk och tre allmänna reningsverk.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter.

VA-verksamheten är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Enheten är en affärsdrivande verksamhet och särredovisas.

I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda 2021-12-31.

Tillsvidareanställda	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Kvinnor	1	0	0	0	0	0
Män	11	11	8	8	8	7
Totalt	12	11	8	8	8	7

Medelåldern var 52,8 år.

Betydande händelser under året

Driften har fokuserat på att minska återkommande driftstörningar vilket resulterat till mindre beredskaps timmar och störningar i ordinarie verksamhet.

Ny styrutrustning på Dalskog Vattenverk och Dalskog avloppsreningsverk har installerats.

Ny kommunikationsutrustning till anläggningar i Dalskog när Telia stängt ner kopparlinan.

Bytt 40 år gamla distributionspumpar och ventilationsaggregat på Vita Sannars vattenverk.

Enheten har tagit fram en arbetsmiljöhandbok.

Ny projektledare anställd tillsammans med Gata/Park enheten.

Ny Handläggare anställd då nuvarande går i pension nästa år.

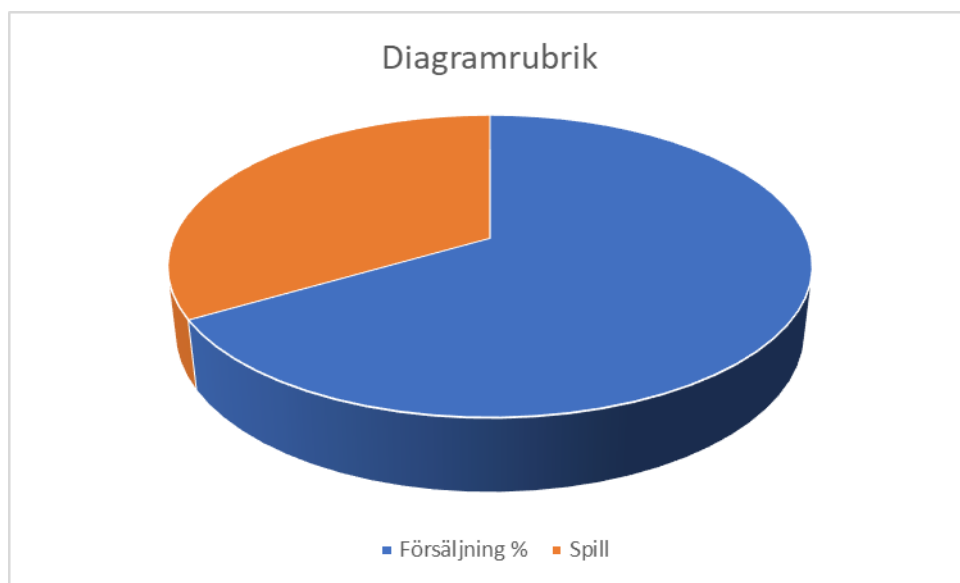
Ny pumpstation på Ängenäs med bättre kapacitet kommer att eliminera risken för bräddningar är installerad.

För att minska det ovidkommande vattnet har ledningar på Kroppefjällsvägen relinats och ledningar runt Kungsparken har förnyats.

	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Producerat vatten 1000 m ³	921	915	876	937	938	880	914
Behandlat avloppsvatten 1000 m ³	1 611	1 980	1 987	1 785	1 286	1 668	1 444
Debiterat vatten 1000 m ³	613	638	583	614	595	615	568
Dricksvattenprover	419	404	442	404	300	334	400
Avloppsvattenprover	90	101	137	174	59	102	84
Elförbrukning mWh	1 677	1 732	1 774	1 711	1 712	1 683	1 691

Verksamhetsmått – producerat jämfört med debiterat

Under 2021 producerade vattenverken ca 921 tusen m³. Under samma år debiterade Melleruds kommun kunder på ca 613 tusen m³. Detta ger ett svinn på ca 308 tusen m³ (33 %). Detta är en ökning jämfört med föregående år (30%).

Mål

VA-verksamhetens förvaltningsmål:

Fullmäktigemål	Nämndsmål	Nyckeltal
Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.	Verka för en hållbarhet och miljönytta 😊 Målet uppfyllt	● All bräddning från spillvattennätet skall mätas. ● Minska antalet driftstörningar i våra verksamheter.
	Verka för en jämlik och inkluderande kommun 😊 Målet uppfyllt	● VA taxa skall revideras.

Analys måluppfyllelse

Av enhetens mål har 100% uppnåtts vid årets slut.

All bräddning skall mätas och Driftstörningar i verksamheten är målen uppfyllda för 2021. Båda dessa mål mäts varje år fram till och med år 2023.

Målet VA-taxa ska revideras är uppfyllt och ny taxa införd från år 2022.

Ekonomi

Årets verksamhet genererade ett underskott på -664 tkr vilket redovisas mot tidigare årsresultat. Totalt är skulden till VA-kollektivet efter år 2021 0,1 mnkr. Bedömningen är att detta kommer att regleras under de närmaste åren.

År/tkr	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Verksamhetens intäkter	23 237	22 540	22 025	21 821	19 915	21 054	19 337
Personalkostnader	-8 061	-6 007	-6 243	-5 537	-4 918	-4 204	-3 615
Driftskostnader	-15 840	-16 119	-15 635	-15 746	-15 238	-16 927	-15 863
Fordran/skuld till abonnenterna	-664	413	146	538	-241	-77	-141

Verksamhet	Ingående skuld(-)/fordran(+) 2021	Vinst(-)/förlust(+) 2021	Utgående skuld(-)/fordran(+) 2021
VA	-767 825	663 962	-103 864

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten omfattade 56,4 mnkr och utfallet blev 15,7 mnkr.

Projekt	Budget 2021 helår	Utfall 2021 helår	Avvikelse (tkr)	Slutredovisning
Upperud VA ledning	0	1 462	-462	Klar
Upperud/Bränna Förstärkning av ledning	1 000			Tillhör raden ovan
Upperud VA, anslutningsavgifter	0	-72	72	Klar
Sanering ovidk. Vatten 2021	20 062	8 045	12 017	Klart, resterande belopp fortsätter nästa år
Ny intagsledning Vita Sannar	8 707	521	8 186	Fortsätter nästa år
Sapphult VA	407	270	137	Klar
Vattenverk Vita Sannar styrutrustning	486	438	48	Fortsätter nästa år
VA Ängenäs pumpstation (s boende)	625	801	-176	Klar
Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar	16 874	1 651	15 223	Fortsätter nästa år
Leveranssäkerhet, förstärkning av ledning	700	2	698	Fortsätter nästa år
Bränna förstärkning av ledning	1 418	118	1 300	Fortsätter nästa år
Kostnad för nya anslutningar 2021	0	269	-269	Klar
Intäkt för nya anslutningar 2021	0	-1 093	1 093	Klar
Utrustning Nödvattenplan	1 000	113	887	Fortsätter nästa år
Leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000	546	454	Fortsätter nästa år
Dagvattenanläggningar	500		500	Används inte
Anolfsbyn-Åsensbruk	500	7	493	Fortsätter nästa år
Radiokommunikation Dalskog	820	812	8	Klar
Utbyte av betäckningar till gatubrunnar vid asfaltering	500	426	74	Klar
Reinvestering	1 850	1 416	434	Klar
Summa	56 449	15 733	40 716	

Analys av utfall

- **Upperud:** De ökade kostnaderna i projektet består till största del av längre "bergschakt" Dyrare återställning än projekterats.
- **Sanering ovidkommande vatten:** Hög belastning hos konsultfirmor har försenat upphandlingen inför saneringsarbeten i Dals Rostock, vilket förskjutit upphandlingarna till vintern 2022. I stället har reliningar utförts i Dals Rostock och Håverud.
- **Ny intagsledning Vita:** Utförande har inte gjorts under 2021 utan tidigast till hösten 2022, pga. tillstånd och upphandling. Efter granskning av landfästet för ledningen har brister upptäckts och projekterats om.
- **Sverkersbyn-Mellerud överföringsledning:** Projekteringen har dragit ut i tid, bland annat pga att en grundligare geoundersökning har utförts och att befintliga underlag inte beskrev den verkliga positionen utan att en ny inmätning har utförts.
- **Leveranssäkerhet, förstärkning av ledningar / Upperud/Bränna förstärkning av ledningar:** Vi har under sommaren hittat en billigare totallösning, vilket kräver ytterligare undersökning i form av markskanning. Detta har tyvärr dragit ut på tiden. Utförande delen är upphandlad och kommer att utföras första halvåret 2022.
- **Nödvattenplan:** Beställningar av denna utrustning gjordes under hösten 2021, med längre ledtider än planerat kommer utrustningen att levereras under vinter 2022.
- **Anolfsbyn-Åsensbruk:** Projektering av konsultfirma är ej gjord utan projektet skall göras på totalentreprenad.
- **Reinvesteringar:** Reinvestering har bland annat använts till nya distributionspumpar och nytt ventilationsaggregat på Vita Sannars vattenverk. Kommunikationsutrustning till Dalskog flyttades till ett separat investeringsprojekt vilket frigjort detta överskott.

Slutredovisning

Upperud:

Den allmänna VA-anläggningen är utbyggd i verksamhetsområdet Upperud. projektbudgeten har överskridits med 492 tkr vilket slutredovisas.

VA Upperud anslutningsavgifter:

Anslutningsavgifterna för året 2021 har lämnat ett överskott på 72 tkr vilka slutredovisas.

Sanering ovidk. Vatten 2021:

Av projektbudgeten har 8 045 tkr förbrukats vilket slutredovisas. Av projektbudgeten återstår 12 017 tkr vilka flyttas över till Sanering ovidk. vatten 2022.

Sapphult VA:

Den allmänna VA-anläggningen är utbyggd på området Sapphult. Av projektbudgeten återstår 137 tkr vilket slutredovisas.

VA Ängenäs pumpstation:

Pumpstationen på Ängenäs är utbytt för att klara en högre kapacitet för framtida byggnationer samt klara av spolvatten från Vita Sannar och därmed minska bräddningar. Projektbudgeten har överskridits med 176 tkr vilket slutredovisas.

Kostnader för nya anslutningar 2021 / Intäkter för nya anslutningar 2021.

Årets anslutningar har resulterat i ett överskott på 824 tkr båda projekten slutredovisas.

Radiokommunikation Dalskog:

Ny radiokommunikation till Dalskog är upprättad och ersätt kopparförbindelsen från Telia som är nedlagd. Av projektbudgeten återstår 8 tkr vilket slutredovisas.

Utbyte av betäckningar till gatubrunnar vid asfaltering:

Gatorna Viaduktgatan, Järnvägsgatan och Kyrkogatan har fått nya betäckningar. Av projektbudgeten återstår 74 tkr vilket slutredovisas.

Summa investeringar år/tkr	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt nettoinvesterat	15 733	22 345	23 102	14 398	9 056	3 805	2 783

Taxor

Brukningsavgiften:

Brukningsavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift beroende på konsumtion av VA-tjänster.

Taxan för den fasta och rörliga avgiften var oförändrad för år 2021 och kommer att justeras inför år 2022.

Justeringen sker efter en översyn av taxor gjorts under 2021 med stöd av en konsultfirma.

Anläggningsavgiften:

Utöver detta tar VA-verksamheten ut anläggningsavgift vid nyanslutningar av abonnenter. En översyn är gjord under 2021, denna översyn har lett till en höjning av anläggningsavgiften, för att möta de verkliga kostnaderna för ny anslutningar. Översynen är gjord av en extern konsultfirma

Hur de olika taxorna är konstruerade framgår av kommunens hemsida.

Utblick mot kommande år

VA-enhetens största utmaning är att fullfölja åtgärdsplanen för ovidkommande vatten, och VA-plan som sträcker sig 11 år framåt, vilket med dagens bedömning kräver en återinvesteringstakt på befintliga ledningssystem på 10–30 miljoner kronor om året (beroende på år) (utöver befintlig reinvesterings-budget på 1850 tkr). Det finns flertalet gator i kommunen som har dåliga VA-ledningar och dålig asfalt.

Det är fortsatt stora investeringar i utbyggnaden av verksamhetsområden och reinvesteringar i ledningsnät och anläggningar, enligt den beslutade VA-planen och investeringsplanen. Detta medför ökade kapitalkostnader vilka skall vägas in i framtida budget och VA-taxor. Enheten behöver se över planeringen för att möta framtida investeringar.

Enheten ser över lokalfrågan för att säkerställa dricksvattenregelverket.

Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lagen om kommunal redovisning och de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, samt med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster.

En fullständig beskrivning av Melleruds kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger/understiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld/fordran till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter/Skuld till abonnenterna". Bedömningen är att skulden till abonnenterna kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar och räntekostnader på nyinvesteringar i ledningsnät. Avskrivningstiden för ledningsnät är 80 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/80 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivnings-metod används för samtliga typer av materiella tillgångar.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (47 600 kr år 2021). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Vattenverk, reningsverk, vattentorn och reservoar

Komponent	Nyttjandetid (år)
Mark	oändlig
Stomme inkl grund	100

Tak	30
Fasad	30
Elanläggning	35
Invändigt ytskikt	30
Ventilation	20
Styr- och reglerutrustning	25
Maskiner och pumpar	15
Maskiner och pumpar	30
Filter	10
Bassäng	50
Övriga komponenter	20

Ledningsnät VA

Komponent	Nyttjandetid (år)
Rörledning	80

Pumpstationer

Komponent	Nyttjandetid (år)
Byggnad stomme inkl grund	50
Tak	30
Pumpstation stomme	40
Elanläggning	25
Styr- och reglerutrustning	10
Rörgalleri	25
Pumpar	15

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2021 var 1,25 %.

Fördelning av gemensamma kostnader

Melleruds kommuns VA-verksamhet är en del av Samhällsbyggnadsförvaltningen, varför olika resurser är samordnade i kommunen. I VA-lagen ställs krav på att VA-verksamheten skall redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration (Förvaltningschef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon	
IT och telefoni	Antal	
Lokaler	Äger fastigheterna	

Resultaträkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter		23,9	22,1
Verksamhetens kostnader	1	-19,4	-18,1
Avskrivningar		-3,4	-3,1
Verksamhetens nettokostnader		1,0	0,9
Finansiella intäkter		0,0	0,0
Finansiella kostnader		-1,0	-0,9
Årets resultat		0,0	0,0

Balansräkning

Belopp i Mkr	Not	Bokslut 2021	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		100,7	90,1
Maskiner och inventarier		0,4	0,4
Pågående arbeten		17,5	14,7
Summa anläggningstillgångar		118,6	105,2
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		2,7	3,3
Övriga fordringar	2	0,6	0,0
Summa omsättningstillgångar		3,3	3,3
SUMMA TILLGÅNGAR		121,9	108,5
Avsättningar			
Avsättningar pensioner m.m.	3	0,0	0,0
Summa avsättningar		0,0	0,0
Skulder			
Kommunlån		84,3	84,3
Statliga investeringsbidrag/anläggningsavgifter		7,2	6,2
Summa långfristiga skulder		91,6	90,5
Leverantörsskulder		2,4	2,9
Övriga kortfristiga skulder	4	1,2	1,5
Summa kortfristiga skulder		3,5	4,5
S:A AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		95,1	95,0
Ansvarsförbindelser			
Pensionsförpliktelser	5	1,0	0,9

Noter

Särredovisning av VA-verksamheten		
Affärsverksamheten redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar skall framgå hur kommunen fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som kommunen bedrivit.		
Not 1		
Av verksamhetens kostnader 2021 utgör 236 tkr fördelade kostnader från Samhällsbyggnadsförvaltningen. Motsvarande summa 2020 var 406 tkr.		
Belopp i tkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Not 2		
Fordran Skatteverket moms december	56	0
Förutbetalda kostnader	0	0
Upplupna intäkter	550	36
Totalt övriga fordringar	606	36
Not 3		
Avsättningar pensioner	6	5
Avsättningar löneskatt	1	1
Totalt avsättningar	7	7
Not 4		
Individuell del	285	274
Särskild löneskatt individuell del	69	67
Arbetsgivaravgifter december	156	146
Avdragen preliminärskatt december	135	142
Semesterlöneskuld och okomp-övertid	400	493
Skuld Skatteverket moms december	0	67
Upplupna kostnader	105	328
Förutbetalda intäkter	0	0
Totalt övriga kortfristiga skulder	1 151	1 517
Not 5		
Pensionsskuld	794	712
Löneskatt	193	173
Totalt pensionsförpliktelser	986	884

Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna.

Vid sitt sammanträde 2022-04-20 KS 2022/xx § xx fastställde kommunfullmäktige i Melleruds kommun särredovisningen för Va-verksamheten avseende år 2021. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.